

POSTANOWIENIE

Dnia 22 czerwca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Dyrektora Izby Celnej w O.

przy uczestnictwie M. K.

o wpis hipoteki,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 czerwca 2010 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w E. z dnia 30 czerwca 2009 r., sygn. akt I Ca (...),

uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w E. do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w E. postanowieniem z dnia 30 czerwca 2009 r. oddalił apelację Skarbu Państwa – Dyrektora Izby Celnej w O. od postanowienia Sądu Rejonowego w E. z dnia 26 lutego 2009 r. oddalającego wniosek o wpis w księdze wieczystej na udziale M. K. w prawie własności nieruchomości hipoteki przymusowej zwykłej w kwocie 290 194,30 zł stwierdzonej administracyjnym tytułem wykonawczym. U podłoża tego rozstrzygnięcia legł pogląd, że na podstawie decyzji wydanej w oparciu o art. 116 § 1 w zw. z art. 107 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 Ordynacja podatkowa (jedn. tekst: 2005 r. Dz. U. Nr 8 poz. 60, ze zm.) o odpowiedzialności członka zarządu za

zobowiązania podatkowe spółki, nie może być ustanowiona hipoteka przymusowa zwykła na majątku członka zarządu zabezpieczająca należność z tytułu kosztów prowadzonego przeciwko spółce postępowania egzekucyjnego. Koszty te bowiem zaspokajane są w pierwszej kolejności z kwoty uzyskanej ze sprzedaży przedmiotu obciążonego hipoteką (art. 1025 § 1 pkt 1 k.p.c.).

Skarga kasacyjna wnioskodawcy od postanowienia Sądu Okręgowego zawiera zarzut naruszenia art. 69 ustawy o księgach wieczystych i hipotece w zw. z art. 1025 § 3 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 115 § 1 pkt 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (jedn. tekst: Dz. U. 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.), a także art. 109 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece w zw. z art. 34 § 1, 3 pkt 1 i § 5 oraz art. 35 § 2 pkt. 1 lit. e Ordynacji podatkowej, i zmierza do uchylecia tego postanowienia oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 626⁸ § 2 k.p.c., sąd rozpoznając wniosek o wpis w księdze wieczystej bada jedynie treść i formę wniosku, dołączonych do wniosku dokumentów oraz treść księgi wieczystej. Przepis ten wyznacza zakres kognicji sądów merytorycznych obu instancji - zarówno sądu rozpoznającego wniosek o wpis (sądu pierwszej instancji) jak i sądu drugiej instancji, rozpoznającego apelację od wpisu.

W myśl art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (jedn. tekst: Dz. U. z 2001 r. Nr 124, poz. 1361 ze zm., dalej: „u.k.w.h.”), wpis może być dokonany na podstawie dokumentu z podpisem notarialnie poświadczonym, jeżeli przepisy szczególne nie przewidują innej formy dokumentu. Przepis ten zawiera minimum wymagań formalnych obowiązujących w postępowaniu wieczystoksięgowym, wiążących się z celami, jakim służą księgi wieczyste. Obowiązują one przy dokonywaniu wszelkich wpisów mających znaczenie prawne, w tym także wpisów przewidzianych w art. 31 ust. 2 u.k.w.h., potrzebnych do usunięcia niezgodności między stanem prawnym ujawnionym w księdze wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym.

Według art. 109 ust. 1 u.k.w.h. wierzyciel, którego wierzytelność jest stwierdzona tytułem wykonawczym, określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym, może na podstawie tego tytułu uzyskać hipotekę na wszystkich nieruchomościach dłużnika (hipoteka przymusowa). Tytułem wykonawczym w rozumieniu tego przepisu jest także administracyjny tytuł wykonawczy.

Dokumentem, o którym mowa we wskazanych przepisach, jest niewątpliwie dołączony do wniosku administracyjny tytuł wykonawczy na kwotę 290 194,30 zł.

Spełnia on wszelkie wymogi formalne określone w art. 27 § 1-3 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Sądy niższych instancji oddalając wniosek wyszły z błędnego założenia, że art. 115 § 1 pkt. 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji stanowi przeszkodę do jego uwzględnienia. Pominęły bowiem, że stwierdzone tytułem wykonawczym koszty egzekucji prowadzonej przeciwko spółce nie podlegają zaspokojeniu na podstawie tego przepisu, gdyż są kosztami związanymi z egzekucją prowadzoną przeciwko spółce, a nie członkowi zarządu spółki, na którego opiewa tytuł wykonawczy. Stanowią one należność wymienioną w art. 107 Ordynacji podatkowej. Nie ma żadnych racjonalnych podstaw do różnicowania jednolicie ujmowanych w tym przepisie należności z punktu widzenia dopuszczalności ich zabezpieczenia i pierwszeństwa zaspokojenia w toku egzekucji w administracji.

Skoro Sąd Okręgowy wyszedł z odmiennego założenia zaskarżone postanowienie nie mogło się ostać. Z tych przyczyn orzeczono, jak w sentencji.